

"Študenti študentom"

Uvodnik

Skupina študentov se je odločila, da Vam, novopečenim študentom, posreduje opise, vtise in izkušnje pri posameznih predmetih. Zagotovo bo ta vodnik po predmetniku prvega študijskega letnika koristen, kajti, morate priznati, napotki starejših so vedno dobrodošli in zagotovo Vas zanima, na kakšen način smo prebrodili prvo leto. Vendar to študijsko leto ni bilo prvo samo za nas, temveč tudi za vse predavatelje in ostale uslužbence fakultete. Skupaj smo morali postopoma odvijati povoje in verjamemo, da jih še nismo dokončno. Kajti kot vsaka fakulteta smo se tudi mi srečevali z različnimi problemi, ki pa smo jih do sedaj uspešno reševali. Velikokrat so bili to manjši zapleti, na dan so privrele posamezne pomankljivosti, ampak noben sistem ni popoln.

Skozi leto smo se srečevali z izvrstnimi predavatelji, ki so natančno in razumljivo podajali snov. Mi smo se trudili, da smo obveznosti opravljali dokaj sproti in uspešno. Zavedamo se, da je potrebno sodelovanje z vsemi na fakulteti, zato nam ni bilo odveč napisati nekaj splošnih podatkov o posameznem predmetu.

Veliko se še da narediti, izboljšati, česar se zavedamo vsi, zato so obojestranske kritike dobrodošle. Stvari se bodo še spreminjale, izkušnje pa si bomo izmenjevali in posredovali med seboj. Sploh, ker je to mlada fakulteta, ki jo bomo povojev osvobodili s skupnimi močmi in utrdili pot, po kateri bodo stopale še številne generacije.

Splošno o predmetih, izpitih in kolokviji

(beri: Kaj mi naj bo glavno vodilo pri vseh predmetih?)

Vedno vzpodbujaj kolege, saj je v slogi moč, izmenjava mnenj pa koristna.

Snovi je dovolj, tako da učenja nikoli ne bo zmanjkalo. Potrebni sta dobra volja in vztrajnost.

Težave so in se bodo pojavljale, zato je dobrodošlo sprotno delo, po možnosti natančno in poglobljeno. Predvsem je pomembno, da informacije krožijo, da je z različnimi novostmi in ugotovitvami seznanjenih veliko ljudi, saj vsak razmišlja po svoje, različna mnenja pa je vedno zanimivo slišati. Nikoli se ne boš spomnil vsega, mogoče ne boš zadel bistva problema in ti bodo posamezna mnenja kolegov dala celoto.

Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo. (Kaplja ne zdrobi kamna s silo, temveč s počasnim padanjem).

Prvi vir literature so zagotovo zapiski, ki te usmerjajo pri študiju posameznega predmeta. Velikokrat predavatelji zahtevajo na izpitu le to, kar so povedali, zato so nepogrešljiv pripomoček. Seveda pa poglobljen študij zahteva, da sežemo po zajetnem kupu znanstvene literature, ki je običajno v angleščini. Izkušnje kažejo, da se je dobro držati knjige, ki jo izpostavi predavatelj, čeprav so okusi različni in brez problema lahko sežete po literaturi, ki je ni na seznamu.

Ugotovili boste, da je vašega predznanja malo ali pa ga sploh ni. Določena področja bodo povsem nova. Pojavljali se bodo termini, ki jih boste lahko razvozlati le s pomočjo medicinskega slovarja. Zato je potrebno počasno vsrkavanje znanja, da se prebijete na tisto raven, ko si rečete: Snov obvladam in pripravljen sem na izpit. Zavedati se je treba, da nihče ni vseved in če boste razumeli obravnavano snov, bo to dovolj za uspešno opravljen izpit. Kajti če bi hoteli naštudirati pri vsaki obravna-

vani temi vse... hm... potem bi bili do konca življenja študenti. K temu pa ne teži nihče.

Predavalnica je moj dom, ki mi nudi zatočišče pred mrazom, senco pred pripeko in vsakodnevni trening možganov.

Predavanja so zaradi nas, zato se vsakemu predavatelju oddolžimo tako, da smo prisotni. Snovi se dopolnjujejo in ponavljajo, tako da je možnost povezovanja zares velika in velikokrat se ponudi priložnost, da razumemo določeno snov že na predavanjih.

Včasih tema nekatere zanima in veliko sprašujejo. Diskusija steče in na tak način včasih zremo več, kot pa da bi tri ure buljili v knjigo.

Vsak test in ustno spraševanje zahteva svojo raven znanja.

Pri posameznih predmetih se boste srečevali z različnimi oblikami preverjanja znanja.

Za uspešno reševanje kolokvijev zadostujejo skripte, ki jih je potrebno razumeti – natančno preštudirati vajo in po možnosti obvladati enačbe za izračune.

Ustno spraševanje temelji na vprašanjih iz predavanj, zato se dobri zapiski obrestujejo.

Teme za izpite je potrebno poiskati v obsežnih knjigah in na internetu. Zapiski ponavadi zadostujejo, da izpit opraviš, vendar pa je za globlje razumevanje potrebno vzeti knjigo v roke in se sistematično spopasti s snovjo.

V vsakem je delček dobrote in detektivske žilice, ki jo je potrebno vzpodbujati.

Dobri zapiski so pravi zaklad za vse študente, zato se nekateri vestni študentje, ki redno obiskujejo predavanja, včasih počutijo izkoriščene. Vse usluge se povrnejo na različne načine (velikokrat na »čagah«). Posebej pomembno je, da zapiski poleg golega teksta vsebujejo tu in tam kakšno skico in smešno pripombo, saj si tako najlažje zapomnimo goro podatkov.

Če sledite predavanjem in se ne ukvarjate z drugimi aktivnostmi, ki bi motile vaše razmišljanje, boste opazili, da predavatelji nekatere teme razločno poudarijo in večkrat ponovijo, kar je alarm, da bo to zagotovo na izpitu; če pa so na tem področju strokovnjaki ali delajo na določenem področju raziskave pa tako ali tako.

Nasveti za posamezne predmete

»Pozdravljeni vsi skupaj. Jaz sem ..., na urniku imate... in bi kar začeli z našo prvo snovjo, da nam ne bo na

koncu zmanjkalo časa....« No bruci, vam je to kaj znano? Tako nekako se je pri nas začela prva ura predavanja na fakulteti...verjamem, da si tudi pri vas profesorji niso vzeli 14 dni časa, da vam dodobra predstavijo kaj boste delali čez leto; saj se še spominjate, kako je bilo v srednji šoli, ko prvi mesec še niti vseh učbenikov nismo imeli... No, dovolj retrospekcije...preidimo k stvari. Do tega trenutka imate o predmetih le podatke, ki ste jih dobili od profesorjev...zdaj pa je napočil trenutek resnice, ko boste spoznali, kako vaše najhujše nočne more potekajo v realnosti. Zaupajte mi, nekatere stvari si velja zapomniti.

Biofizika

Vas je kaj strah? Da? Ah, tudi nas je bilo, a na koncu je večina ugotovila, da je bila pretirana bojazen odveč.

Večino znanja, ki ga pri tem predmetu potrebujete, ste s seboj prinesli že iz srednje šole; tukaj ga boste le nadgrajevali in aplicirali v medicinske vede. Vznemirjanje ob profesorjevem naštevanju literature je bilo tako popolnoma odveč: slišali ste za »Villarsa«, več vrst Kladnikov... Prava pomoč pri učenju za kolokvije in izpit vam bo le slednji in še to v večini primerov le srednješolska različica, tisti, ki ste željni podrobnejšega znanja, pa boste pokukali tudi v visokošolskega. Tudi zapiskov s predavanj ne smemo zanemariti. Le-ti so lahko, glede na dokaj razumljiva predavanja prof. Brumna, zelo dobri in kot takšni zelo koristni pri učenju, predvsem za ustni del izpita. Se sprašujete, kako je s pisnim delom? Tudi za tega, kakor za vse ostale, velja staro univerzitetno pravilo: Prvi roki, zlati roki. Torej, najbolje ga je opraviti kar s kolokviji ter se tako na ustnem zagovoru prikazati že na predroku. Ocena 8 ali več je zagotovljena. Če vam to ne uspe, se potrudite vsaj toliko, da bo po prvem uradnem roku ocena že v indeksu. Izkušnje so nas namreč naučile, da je vsak naslednji rok zahtevnejši in ga je posledično opravilo vedno manj kolegov.

Vaje iz tega predmeta vam bodo vzele veliko časa. Vaje izgledajo kot praktični poskusi, kjer je treba opraviti razne meritve, izračune... Na njih se je potrebno predhodno pripraviti, saj tako narediš vajo v krajšem času. Prijazna asistenta sta ti na voljo za kakršna koli vprašanja. Najhujša stvar pri vajah je pisanje poročil, ki morajo biti napisana ročno na brezčrten papir. To ti vzame veliko časa, zato je priporočljivo poročila pisati sproti.

Nasvet: Biofiziko se učite čimbolj sproti, pridno hodite na predavanja in ob kakšni manjši oviri ne začnite tarnati: »Joj, zakaj se moram jaz to učiti? Kje mi bo to koristilo?...« Verjemite mi, fizika je uporabna veda in jo z lahkoto koristno apliciramo v vsa medicinska

področja. Če imate že zdaj do nje odpor, kaj bo šele v naslednjem letniku – FIZIologija.

Kemija

»Joj, mi pa smo imeli v srednji šoli tak slabo kemijo. Kak bom te to naredo?« Brez panike... Kemija je pri nas predmet, ki ga po težavnosti nikakor ne moremo dodati skupini, v kateri je biofizika. Snovi je sicer veliko, vendar boste večino časa ponavljali srednješolsko snov, le tu in tam pa boste kakšno nadgradili, nič stresnega. Že po nekaj urah boste ugotovili, da imate opravka z multi-uporabno vedo: med drugim boste slišali tudi to, kaj je potrebno jesti po kakšni naporni »čagi« (npr. brucovanju).

Oceno pri kemiji sestavljajo trije deli: 10% vaje, 60% pisni del izpita in 30% ustni del izpita. Nelogično, a resnično: najtežji izmed vsega je kolokvij iz vaj. Potrebno znanje zanj boste sicer našli v tanki skripti za vaje, a leto je potrebno obvladati. Na samem preizkusu vas čaka ogromno računanja in risanja grafov (sicer nič takšnega, kar bi ne delali na vajah, pa vendar).

Vaje potekajo na fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo na Smetanovi ulici, blizu našega faksa. Vodi jih asistentka Petra, ki včasih malo povzdigne glas, ampak ne se ustrašit, ker je sicer zelo »fajn«, kar boste najkasneje ugotovili na izpitu. Za te vaje je značilno dolgo čakanje med samimi postopki kemijskega procesiranja, analiziranja, raztapljanja ... tako, da boste vmes imeli lahko tudi po 2 uri prosto. Poročil tukaj ni potrebno pisati, saj se rezultati in meritve vpisujejo v skripto. Po koncu vaj sledi kolokvij, ki pa kot že rečeno ni lahek. Dosti je nekega računanja, risanja grafov ter krivulj, ter nekaj teoretične snovi.

Pisni del izpita je lažji. Sestavljajo ga različni tipi nalog: izbirni tip, urejanje reakcij, esejski odgovori, računске naloge,... Ob omembi slednjih se tisti s slabim predznanjem prestrašijo. Naj vas potolažimo, za računске naloge obstajajo posebne priprave, ki jih je priporočljivo obiskovati, saj so naloge na izpitu skoraj identične, razlikujejo se le v številkah.

Z ustnim delom izpita naši kemiki ne želijo izgubljati časa in posledično je tudi ta del pisni. Sestavljajo ga 3 vprašanja esejskega tipa, na katera je potrebno odgovoriti v eni uri. Ko je vse to za vami, se le še sprehodite do pisarne prof. Kneza, kjer vam le-ta vpiše oceno in tako bo tudi drugi pogoj »pod streho«.

Kako je z izpitno literaturo? Lahko imate lastne zapiske, vsekakor pa je priporočljivo imeti vse t.i. »slajde« s predavanj. Ti so napisani razumljivo, tako da se boste z njihovo pomočjo lahko dobro pripravili na izpit. Zdelo se

vam bo, da je takšen majhen kupček literature absolutno premalo za izpit kot je kemija. Iz izkušenj vam povemo, da so PP prezentacije popolnoma dovolj in tako se ni potrebno posebej poglobljati v podrobnosti ter naštudirat Lehningerja...s tem se boste ukvarjali pri biokemiji.

In da ne pozabimo, tudi tukaj velja: Prvi roki, zlati roki...vsak naslednji rok sicer vsebuje podobne naloge, vendar je za stopnjo težji.

Biologija celice

Nedvomno vam bo večini vzel ta predmet mnogo ur spanja. Sama snov ni tako zahtevna, je pa obširna. Za začetek je najbolje da od prve črke do zadnje pike obvladate srednješolsko Celico (P. Stuček) in se šele nato posvetite priporočeni izpitni literaturi: Essential Cell Biology, The Cell, Molecular Cell Biology,... Kljub zelo obsežni literaturi, v kateri resnično piše vse kar morate vedeti, je zelo priporočljivo obiskovati predavanja in si narediti dobre zapiske (lahko pa uporabite tudi katere od naših). Zelo so koristni, ko ti pade morala ob pogledu na dobrih 1000 strani debelega Alberta: »Kaj vse to se moram naučit?« In potem vzameš v roke zapiske ter ugotoviš, da lahko nekaj strani izpustiš. V veliko pomoč pri učenju vam bodo tudi animacije, ki jih najdete na internetu: <http://science.nhmccd.edu/biol/biolint.htm>

Vaš prvi stik z mikroskopom na faksu in na žalost tudi ne zadnji. Vaje potekajo v mikroskopirnici na pedagoški fakulteti. Vodi jih asistentka Barbara Dariš, ki je zelo natančna, zato priporočam, da na vaje ne zamujate niti minute. Asitentka na začetku vaj predava teorijo, nato sledi ogledovanje določenih celičnih preparatov pod mikroskopom. Vaje se zaključijo z risanjem videnih struktur na list papirja. Kolokvij iz vaj je sestavljen iz teoretičnega in praktičnega dela. Za teorijo je dovolj skripta za vaje: Pouk celične biologije, praktičen del pa je sestavljen iz mikroskopiranja in risanja preparatov.

Kako pa izgleda izpit? Sestavljen je iz petih delov, prav toliko je tudi predavatelj. Vsak profesor predava svojo snov in nato sestavi izpit; tako se tudi dolžina in obseg različnih delov izpita sklada s tem, kako dolgo ste poslušali določenega predavatelja. Vsak del je tudi po svoje ovrednoten, a na koncu je ocena le ena. Pogoj za sam pristop k izpitu je uspešno opravljen kolokvij iz vaj, vendar vam ocena ne sme biti nepomembna. Le-ta vpliva na oceno izpita, in sicer v primeru, da se oceni med seboj razlikujeta za 3 stopnje. To pomeni, da če dobite na kolokvijju oceno 9, na izpitu pa 6, bo skupna ocena 7 (pozor: lahko se tudi zniža!). Vpliv na končno oceno predmeta ima tudi seminar, ki pa ga lahko naredite po lastni izbiri.

Nasvet: Pri biologiji celice redno obiskujte predavanja in si delajte zapiske, roka bo sicer trpela, ampak je vredno. Pozorni bodite pri prof. Kovačiču, saj pri njem »slajdov« ne boste dobili in se boste morali znajti sami. V veliko pomoč vam bo knjiga Oris histologije z embriologijo (Kališnik).

Anatomija s histologijo (pogovorno: Anatomija)

Vzpodbudno ime ali ne? 2 obsežna predmeta združena v enega. Kljub vsemu ni tako grozno kot se sliši. Kar na začetku vam lahko povem, da je poudarek na anatomiji, histologija je zraven »bolj za okras«, na izpitu pa tista, ki vam bo odžirala čas in kodrala živce. Torej, na izpitu je potrebno histologijo le opraviti, končno oceno pa vam bo dalo znanje, ki ga boste pokazali pri anatomiji. Če povzamem, izpit je sestavljen iz 4-ih delov: praktični in ustni iz histologije ter praktični in ustni iz anatomije. Pristop k izpitu pa vam je dovoljen le takrat, ko imate opravljene vse kolokvije. Teh se čez leto zvrsti kar 7: roka, noga, prsni koš, trebuh, medenica, vrat in glava ter centralni živčni sistem. Ti kolokviji so pravzaprav zelo učinkovit sistem študija tako obsežne snovi, kot je anatomija, saj vas prisilijo da delate sproti. Na začetku se vam bo morda zdelo, da se učite samo anatomijo in ničesar drugega, a v času izpita boste ugotovili, da je bilo to zelo koristno; takrat boste vso snov le ponovili in »ciljna ravnina« vam ne bo delala večjih težav.

Kaj pa literatura? Vsekakor sta obvezna srbska skripta Anatomija Čoveka, katere soavtorica je tudi prof. Božena Pejković in eden izmed anatomskih atlasov. Tisti, ki bodo imeli kljub obilici snovi še vedno preveč časa, pa si lahko pomagajo tudi s Platzerjem. Nikakor pa ne smemo zanemariti naše skripte za vaje. Le-ta se odlično obnese pri predhodnih pripravah na vaje ter za hitro ponavljanje snovi pred izpitom in kolokviji. Pri histologiji pa se boste morali sprijazniti s knjigo »Oris histologije z embriologijo« (Miroslav Kališnik) ali pa boste posegli pa naši skripti, ki jo najdete na forumu in si jo je potrebno natisnit. Verjemite, slednja je napisana na človeku mnogo prijaznejši način.

Nasvet: Kolokvije delajte čimbolj sproti, če se le da, na prvih rokih... le v tem primeru se vam snov ne bo začela nabirati, za nagrado pa vas bodo čakale dolge pooooočitnice.

Biokemija

Predmet je obsežen in preštudirati bo potrebno veliko tematik. Razdeljen je na tri sklope, ki so zaokrožena celota določenega področja v biokemiji, zato so tudi trije

predavatelji, ki so na določenem področju strokovnjaki. Za obisk predavanj se odločite sami, odvisno kakšen tip človeka ste. Nekateri raje večkrat slišijo določeno temo, ostali si jo raje v miru preberejo. Seveda pa je potrebno kar precej lastne interpretacije in malo domišljije, da si boste lažje predstavljali stvari in vse spojine. Novosti je kar veliko, jezik pa se vam bo zagotovo lomil ob različnih hormonih in zdravilih. Vseh 20 aminokislin bo potrebno znati, tudi če vas zbudijo sredi noči. Je pa to zelo pester predmet, ker zajema tako piflarijo kot tudi razumevanje.

Vsak predavatelj predstavi svojo literaturo, seveda pa so slajdi bistveni. Napisani so zares natančno in obsežno, tako da skušajte večino poglavij naštudirati kar preko njih.

Če želite en izpit manj v juniju, študirajte sproti in opravljajte delne izpite, takoj ko predavatelji zaključijo s svojim delom predavanj. Izkušnje kažejo, da se tak način obrestuje, sploh če želiš uspešno opraviti vse pogoje.

Izpiti so različni. Organska kemija je le ustni, pri prof. Anderluhu se boste srečali tudi z negativnimi točkami, zato pri obkroževanju pazite, prof. Cencičeva pa ima tako kot prof. Anderluh le pisni izpit, vendar pa njen del velja za najzahtevnejšega (ta vas bo počakal na koncu).

Vaje so obvezne, niso pa zahtevne. Asistenti vedno radi priskočijo na pomoč in z veseljem razložijo tudi najbolj butasto vprašanje. Ker je laboratorij dokaj majhen, previdnost ni odveč. Poročila za vaje naj bodo kratka in jedrnata. Ne zgublajte časa z dolgovezenjem, ker je tudi v interesu asistentov, da se čim prej rešijo poročil.

Kolokvij iz vaj je del skupne ocene. Ni težek, potrebno je obvladati le navodila za vaje, zato ponavadi dvigne povprečje pri zaključevanju.

Seminarji se razlikujejo. Srečevali se boste s številnimi spojinami, bioinformatiko in krajšimi predstavami. Se ne ocenjujejo, so pa sestavni del izpitov.

Ocena iz biokemije je torej povprečje štirih ocen – treh delnih izpitov in kolokvija iz vaj; seminarji ti ponavadi pomagajo, če si med oceno.

Molekularna biologija

Ta predmet vam bo približal najnovejša odkritja v genetiki. Ker je molekularna biologija zahtevno in obsežno področje, vam bo snov predavalo več profesorjev, vsak strokovnjak na svojem področju. Predavanja so zanimiva in se na njih splača hoditi, saj so na »slajdih« podatki napisani zgoščeno in jih boste lažje razumeli, če boste na predavanjih prisotni. Za vašo izpitno literaturo pa vam slajdi ne bodo zadostovali, razen če ste zadovoljni zgolj z šestko. Za boljše razumevanje snovi vam pripo-

ročam, da preštudirate knjigo »Genetics in medicine« (Thomson&Thomson), in pogledate na svetovni splet: <http://www.nci.nih.gov/cancertopics/understanding-cancer/cancer-genomics>

Izpit je samo pisni in se piše 60 minut. Odgovoriti morate na 60 vprašanj, pri katerih morate obkrožit en pravi odgovor. Pogoji za pristop k izpitu je opravljen kolokvij iz vaj. Za kolokvij je dovolj, da se naučite »Navodila za vaje«. Kolokvij vam bo k izpitu prinesel eno dodatno točko, če ga boste pisali 9, in 2 dodatni točki, če ga boste pisali 10.

Vaje potekajo na oddelku za medicinsko genetiko v SBM. Za te vaje vam ni potrebno pisati poročil.

Nasvet: Ta izpit sicer ni pogoj za nadaljevanje v 2. letnik, vendar vam priporočam, da ga vseeno opravite čimprej.

Zgodovina medicine

To je eden izmed predmetov, ki obsega malo število ur, kar pa ne pomeni, da je prisotnost odveč. Predavanja potekajo intenzivno in čim več si zapišete, tem bolje za vas, kajti izpit je sestavljen le iz tem, ki so spredavane in to na takšni ravni kot jih profesor predstavi. Zaželjena je tišina, ker so predavanja dokaj tiha. Sicer pa če težite k temu, da imate veliko napisano, ne boste mogli trenirati svojih verbalnih sposobnostih.

Predavatelj predstavi literaturo, ki pa je ne boste imeli časa predelati – gre namreč za enciklopedije in skoraj 500 – listno Zgodovino medicine. Če pa imate neizmerno veselje do tega predmeta, si vzemite čas za branje literature poleti, ko bodo opravljeni pogoji že za vami.

Izpit je eden izmed tistih, ki ti dvigne povprečje, čeprav izjeme obstajajo.

Najboljše se je »znebiti« predmeta že prvo leto, saj ne zahteva nekih posebnih priprav, čeprav je možnost opravljanja izpita vseh šest let.

Medicinska terminologija

Tukaj bodo prišli na svoj račun tisti, ki so se ukvarjali z latinščino v srednji šoli. Gre za osnovno raven latinščine, pa še to le izbrana poglavja, tako da bodo nekateri srečnejši potrebovali za pripravo na izpit le nekaj ur. Veliko je besedišč, ki ga je potrebno obvladati, če hočeš izpit rešiti v celoti. Tisti, ki se boste prvič srečali z latinščino, pa redno sledite predavanjem in po možnosti prosite za pomoč izkušene.

Gradiva ni veliko. Le nekaj fotokopij in seznam besedišč. Potrudite se, da ne boste izgubljali dosti časa s tem predmetom – nekaj besed boste zagotovo že po-

znali iz anatomije. Pojdite OBVEZNO na prvi rok, kajti besedišče in slovnica sta zares lahki, v primerjavi z naslednjimi roki. Če pa se boste vsaj malo potrudili, vam dobra ocena ne uide.

Izpit se piše le 30 min in je tri četrtine besedišča (besede iz latinščine in grščine), četrtina pa je slovnice ter raznih okrajšav in kratic, ki jih je potrebno prevesti.

Svoj prispevek o posameznih predmetih so dodali tudi profesorji...

prof. B. Pejković – nosilka predmeta Anatomija s histologijo:

Anatomija s histologijo je prvi temeljni medicinski predmet. Tu se naučimo, kako izgleda normalno človeško telo, spoznamo normalno morfolgijo, tako makroskopsko kot tudi mikroskopsko, in topografijo - odnose med posameznimi organi in anatomskimi elementi, kar je osnovna priprava za klinično diagnostiko.

Problem pri učenju je obsežnost predmeta in terminologija, ki je v celoti latinska, tako da je brez osnovnega znanja latinščine anatomsko terminologijo težko obvladati in "sprejeti za svojo". Temu bo v pomoč predmet Medicinska terminologija, ki nas bo seznanila z osnovami latinskega jezika že v prvem semestru. Anatomijo se moramo učiti postopoma in glasno, da bi same sebe slišali in da bi nam anatomski termini postali "domači". Zato so tudi obvezni kolokviji ki nas bodo spremljali skozi celo leto. Opravljen izpit iz anatomije s histologijo je dokaz da študent zna ta predmet, kar pa je nujno potrebno za uspešen študij in uspešno zdravniško prakso. Na predavanjih in skozi vaje predelamo vso snov; nekaj samo skozi vaje (osteologija), ostalo pa skozi predavanja in vaje. V letu 2005/2006 bo urnik nekoliko spremenjen, zato da ne bi izgubljali časa in imeli velikih odmorov med posameznimi vajami. Predavanja iz anatomije s histologijo v prvem semestru bomo začeli ob 9. uri, ob torkih in četrkih, vaje pa bo imela I skupina od 11. do 12.30, II skupina od 12.35 do 14.05, III skupina od 14.10 do 15.40, IV skupina od 15.45 do 17.15 in V skupina od 17.20 do do 18.50.

Kolokviji bodo najverjetneje ob ponedeljkih in petkih, o vsem se pa bomo še dogovorili.

izr. prof. dr. Nadja Kokalj Vokač – nosilka predmeta Molekularna biologija

Predmet Molekularna biologija je eden od novejših v okviru študija medicine. Cilj predmeta je, da študentu nudi znanje o zgradbi, organizaciji in funkciji informa-

cijskih makromolekul, nosilcih dednega materiala ter o zakonitostih prenosa in ohranjanja genetske informacije s poudarkom na humanem genomu. Študenta seznanj z možnimi načini analize genoma in ugotavljanja genetskih napak. Poudarek predmeta je na humani genetiki. Študenta seznanj z mehanizmi dedovanja, monogenetskimi in poligenetskimi motnjami v genomu, molekularno biologijo raka, rekombinantno DNA tehnologijo ter gensko terapijo.

Ker je molekularna biologija in genetika vedno bolj vpletena v vse vede medicine, je poznavanje osnovnih mehanizmov delovanja genoma bistvenega pomena tudi za bodočega zdravnika, ki bo na ta način bolje razumel vzroke, pojavljanje in fiziologijo bolezni. Razlog za večino bolezni je zapisan v našem genomu, torej je nujno, da ga dobro spoznate!

V pomoč pri študiju smo študentu pripravili Navodila za vaje iz molekularne biologije in kopije predavanj. Na voljo imajo literaturo v angleškem jeziku v knjižnici, ki jo navedemo na predavanjih. Vaje so obvezne in z aktivnim sodelovanjem jih bo študent zlahka opravil na kolokviju takoj po opravljenih vajah. Zelo priporočljivo je, da študentje obiskujejo predavanja, ker je področje izjemno široko in jim bo razumevanje molekularnih procesov veliko bolj enostavno, če bodo slišali razlago. Predavanja so z željo po visoki kvaliteti razdeljena med strokovnjake iz področij, ki jih predavajo. Kopije predavanj služijo kot orientacija glede količine snovi, ki naj bi jo študent obvladal in jo poiskal v študijski literaturi. Toplo priporočam knjigo »Genetics in Medicine« (Thompson & Thompson), vendar vsa poglavja v njej niso zajeta. Določena poglavja se prekrivajo s predmetom Biologija celice in Biokemija, tako da je predznanje iz teh področij v veliko pomoč in pravzaprav nujno.

Z molekularno biologijo in genetiko se boste srečali še na podiplomskem študiju in v večini znanstvenih in strokovnih člankov, ne glede na področje medicine s katerim se nameravate ukvarjati, zato priporočam, da se predmeta lotite z zanimanjem.

Petra – asistentka pri predmetu Kemija

Nosilec predmeta Kemija je redni prof. dr. Željko Knez. Predavanja pri predmetu Kemija potekajo v 1. semestru 1. letnika študijskega programa splošna medicina v obsegu 75 ur na semester, od tega 45 ur predavanj in 30 ur laboratorijskih vaj.

Predavalnica je v univerzitetni stavbi, opremljena z avdiovizualnimi sredstvi za računalniško projekcijo. Laboratorijske vaje potekajo v ustrezno opremljenem laboratoriju na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnolo-

gijo v skupinah po 18 študentov. Material za izvedbo vaj se pripravlja v raziskovalnem laboratoriju. Temeljni študijski viri so na voljo študentom v knjižnici.

Obveznosti študentov: opravljen seminar, ustni in pisni izpit.

Predavanja so učitelju vedno izziv – kako motivirati študente, kako jim narediti predavanja zanimiva, kako pri študentih vzbuditi zanimanje za predmet, tako da bodo tudi po opravljenem izpitu iskali znanja s tega področja. Populacija študentov medicine je zelo pestra, študenti prihajajo iz raznih okolij z različnim predznanjem. Upam, da so bile vsebine predstavljene tako, da ste ob znanjih, ki jih imate iz srednje šole, spoznali osnove nekaterih kemijskih procesov, ki vplivajo na delovanje človeškega organizma. Prav tako pridobite znanja iz osnovnih operacij, na katerih delujejo nekateri umetni organi (ledvice, jetra, pljuča) ter novi farmacevtski preparati (zdravilne učinkovine na različnih nosilcih, hitrost sproščanja učinkovin, itd.).

»...Pa saj ne študiramo samo ...«

En starejši vic govori takole: Študentu fizike in študentu medicine rečejo: »Nauči se prvih 100 strani telefonskega imenika na pamet!« Študent fizike: »Zakaj?« Študent medicine: »Do kdaj?« Temu bi skoraj lahko rekli resnica... znanja, ki ga je potrebno osvojiti je ogromno in temu primerno je tudi trajanje študija. No, pa vendar ni čisto tako. Tudi medicinci se znamo zabavati, za »preganjanje tigra« pa smo že tako ali tako skoraj kvalificirani... skratka, tudi mi smo samo študenti, ki z veliko žlico zajemamo študentsko življenje. Verjetno je že kdo doživel takšno situacijo: doma ali prijateljem je povedal da gre na medicino, ti pa so rekli: »Ja, tu boš pa moral študirat, ne pa okoli hodit in se zabavat!?!« No, in potem pridejo bruci na fakulteto s prepričanjem, da so za naslednjih 10 let zapečatili svojo usodo in sami sebi dali »housearrest«... no, ne se bat.

Prva »sprostitvev« vam bo obvezna športna vzgoja, ki jo boste, zraven vseh ostalih obveznosti, obiskovali prve tri letnike študija. Takšna telovadba bo deloma resnično sprostitvev, bodo pa tudi dnevi, ko bo le dodatna obveza in nadloga... predvsem takrat, ko boste morali delati poročila za vaje, v času pred kolokviji, izpiti,... En nasvet glede tega? Čim prej se je rešite, da ne bo imel kdo, zaradi športne vzgoje, podaljšane letnika z obrazložitvijo, da nima opravljenih študijskih obveznosti.

Tako, zdaj pa k zabavi v pravem pomenu besede. Preden napišem nekaj vrstic o tej temi, naj vas opozorim, da se lahko »ful fajn« zabavate le, ko vam misli

nehajo neprestano ponavljati stavek: joj, to bi še moral/a naredit, pa tisto opraviti, tam mi še nekaj manjka,... torej, študijske obveznosti opravljajte čim bolj sproti po načelu »najprej šola, potem zabava«..., sicer pa je to le nasvet. Ko je ta pogoj izpolnjen...takrat pa, takrat je lahko vsak petek vaš, kaj petek, zabavate se lahko vsak dan; navsezadnje niste več srednješolci, da bi lahko bila vaša le petek in sobota, tukaj je fakulteta, obdobje, ko ima človek toliko prostega časa, kolikor si ga vzame.

Kakorkoli, »privat party« je odvisna od vsakega posameznika, edino kar se mi zdi pomembno izpostaviti, so zabave, ki so nam medicincem skupne. To so t.i. MEDICINSKE ČAGE, ki sodijo že kar med študijske obveznosti in bi jih lahko po mnenju mnogih uvrstili na urnik (prej sem pozabil). Takšna čaga se navadno zgodi po kakšnem zahtevnejšem izpitu, ko imata naša organizatorja, Uroš in Tomi, čas da se dogovorita z lastniki lokala, če so nam pripravljene odstopiti prostor in prodajati pijačo po »subvencioniranih« cenah, ter pripravita vse potrebno. Te zabave so zakon, nepozabne, najboljše,... sicer kako ne bi bile...človek se najprej mesec ali pa mesec in pol uči, se fizično in psihično

»znuca« in potem mora ponovno napolniti akumulator. Kaj več pa vam o teh zabavah skoraj ne morem povedat, saj je vsaka zase unikat, neponovljiva, polna presenečenj,...skratka, morate se jim priključit in se sami prepričat. Obstaja pa zabava, ki je za vas najpomembnejša: BRUCOVANJE...muaha-ha-ha (zlobni smeh). Če jo »prešpricate«, zamudite prožnost, da se še kdaj koli izmotate iz brucovega zapredka.

Naj bo to dovolj, da ne bo izgledalo, kot bi študirali v odmorih med zabavami (kljub vsemu priznam, da se zabavamo v odmorih med študijem). Pomembno je, da dojamete bistvo: kljub napornemu študiju se je občasno potrebno posvetiti tudi izvenštudijskim dejavnostim, ki vam razširijo obzorje in razgled preko visokih kupov medicinske literature bo mnogo privlačnejši. Ne dovolite, da vas študij spremeni v nekaj, kar si ne želite. Pridružili ste se nam, da postanete zdravniki, sledite temu cilju, mi pa vam bomo pri tem po naših najboljših močeh poskušali pomagati.

»So...it's time to study and it's time to party!«

Dan z zdravnikom na travmatologiji

Martina Babič

Večkrat se zgodi, da me kdo vpraša, kaj bom kot zdravnica počela po šestih letih študija, kaj bom specializirala. Težko že danes odgovorim, ker imamo namreč vsak dan na izbiro več področij medicine in s tem tudi več specializacij. Nikoli ni prezgodaj, da začneš spoznavati, kaj te veseli... in tako sem se nekega jesenskega dne odločila, da od blizu spoznam delo strokovnjakov na oddelku travmatologije.

Moja »ekskurzija« se je začela okoli osmih zjutraj v petem nadstropju kirurške stolpnice Splošne bolnišnice Maribor. Na travmatološkem oddelku me je prijazno sprejel dr. Čretnik, ki je z veseljem odgovarjal na moja vprašanja. Dan sva začela z vizito, ker je potrebno vsako jutro preveriti stanje pacientov na oddelku. Po viziti je sledil sestanek zdravnikov travmatologov. Začudena sem ugotovila, da so na tem oddelku v večini zdravniki, zdravnice pa predstavljajo manjšino. Postala sem radovedna, zakaj je temu tako.

Po sestanku so bile na vrsti operacije, ki jih izvajajo v pritličju stolpnice. Hitro sem se oblekla v »kirurga« in ponosno stopila v operacijsko sobo. Globoko sem zajela sapo in že je sledila prva operacija - operacija na patelli. Nič strašnega, sem pomislila ter z zanimanjem opazovala postopek priprave pacienta na operacijo. Pritegnila me je predvsem anesteziologija. O njej namreč že nekaj vem, saj sem se z nekaterimi postopki s tega področja srečala že na praktičnih vajah v okviru predmeta prva pomoč. S pogledom sem spremljala spretno kirurgove roke, ki so na kolenu opravljale svoje delo. Za trenutek se me je spreletel nenavaden občutek, a sem kljub temu še naprej spremljala operacijo. Zrak v prostoru je postajal vse težji, vse bolj zatohel, vroč,... vedno slabši in kar naenkrat ni bilo več ničesar - izgubila sem zavest. Že naslednji trenutek sem zamenjala vlogo, saj sem kot bolnik ležala na postelji z podloženimi nogami, okoli mene pa se je gnetlo polno neznanih obrazov. Čeprav se je moje počutje kmalu izboljšalo, sem morala še nekaj časa počivati na eni izmed prostih postelj. Vrata operacijske sobe so bila zame še nekaj časa zaprta. Sestre so mi sicer svetovale naj grem domov, jaz pa sem vztrajala in čakala na naslednjo operacijo. Pri operativnem posegu, ki je sledil, je bilo opaziti mnogo manj krvi. Kirurg je endoskopsko operiral meniskus. Tokrat nisem bila le v vlogi opazovalca, ampak sem lahko pomagala anesteziologu. Pripravljala sem raztopino analgetika in jo vbrizgavala skozi vensko kanilo, zamenjala sem lahko tudi transfuzijo,... Ta operacija je trajala tako dolgo, da sem vmes lahko poklepetala z anesteziologom. Ugotovila sem, da nima veliko časa za počitek, saj mora neprestano spremljati stanje pacienta med operacijo.

Dan z travmatologiji je bil zame zelo »travmatičen«. Tekom dneva sem spoznala, zakaj je med travmatologi toliko moških in tako malo žensk. Spoznala sem, da pri tem delu potrebuješ zelo dobro razvite ročne spretnosti, prenesti pa moraš tudi pogled na ogromno količino krvi, ki jo vidiš vsak dan. Že vem, česa ne bom specializirala, čeprav pravijo, da se človek vsega navadi.